การประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของประชาชน ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ปี 2552

The Application of Sufficiency Economy Philosophy the People's Way of Life in Park Ta-lay Sub-district Banlaem District Phetchabury Province in 2009.

สมนึก วิเศษสมบัติ[1]
somnuek visessombat
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ.2553

บทคัดย่อ

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตของพสกนิกรชาวไทยให้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่พอเพียง และอยู่ดีมีสุข จึงทำวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อศึกษาการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต โดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญและได้ค่าความเชื่อมั่นแอลฟ่า = .94 เก็บข้อมูลด้วยการสุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ จำนวน 242 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้สถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติโดยใช้ สถิติ X^2 - test ที่ได้กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัย พบว่าประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้สามารถพึ่งตนเองได้ รองลงมาเศรษฐกิจพอเพียงต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่น และเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องการเดินสายกลางแต่มีบางข้อที่มีคนเข้าใจยังไม่ถูกต้องคือเศรษฐกิจพอเพียงมีคุณลักษณะ 2 ประการ คือ พอประมาณกับมีเหตุผล และเศรษฐกิจพอเพียงใช้ได้ดีกับคนยากจน สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้และความรู้ ความเข้าใจ มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยที่เหลือไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ : 1. ความรู้ ความเข้าใจ 2. หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3. พฤติกรรมการประยุกต์ใช้

Abstract

Sufficiency Economy is a philosophy His Majesty talked. The philosophy guides the livelihood and behavior of the people in the country by adopting such a beneficial philosophy so as to live moderately. The objectives of the study were to examine the nation's perception in the theory of sufficiency economy and to find out the implementation of the theory of sufficiency economy to the livelihood of the people. The study

[1] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

utilized the questionnaire verified reliability (Alpha-coefficient = .94). Data collected from 242 samples with random sampling method and analyzed with percentage, mean, standard deviation, and X^2-test with determining statistic significance at 0.05. The finding indicated that the samples' perception preliminarily realized that the theory of sufficiency economy caused them self sufficient, and the theory caused them not to exploit the others and the theory caused them moderately live respectively. In some points, the samples, however, misperceived on Sufficiency Economy in that the characteristics of Sufficiency Economy were moderation and reasonableness and well-applied for poor people. Hypothesis testing of personal factors indicated that income and perception had significant relationship with the implementing behavior of the sufficiency economy theory at 0.05. Another factor had no relationship.

Keywords : 1. Perception 2. Theory of sufficiency economy 3.Implementing behavior

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นพระราชปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ซึ่งเป็นแนวการดำเนินชีวิตและวิธีปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ โดยทรงเน้นย้ำแนวทางพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง จึงพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เน้นการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจในชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเพื่อรับกระแสโลกาภิวัตน์ ทั้งอีกยังเป็นภูมิคุ้มกันให้สังคมและการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นทรงมีพระราชดำริจัดสร้างโครงการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อมาพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน

ตำบลปากทะเล เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ได้ยกฐานะมาจากสภาตำบลมาเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลปากทะเล มีจำนวนประชากร 615 หลังคาเรือน มีผู้นำชุมชนที่ดี ในการคิดวิเคราะห์และพัฒนาชุมชน โดยเน้นในเรื่องการพออยู่ พอกิน การพึ่งตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น และให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ประชาชนมีรายได้จากการประกอบอาชีพรับจ้างและทำการประมงเป็นอาชีพหลัก มีงานทำมีรายได้ และมีการพัฒนาอาชีพที่เหมาะสม ก่อให้เกิดความมั่นคง มีรายได้เพียงพอที่จะเลี้ยงตนเองและครอบครัวอย่างพออยู่พอกิน มีสิ่งแวดล้อมที่ดี สุขภาพอนามัยดี มีความพึงพอใจในชีวิตและมีความสามัคคีในชุมชน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประยุกต์ใช้ของประชากรตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ตลอดจนนำไปขยายผลสู่อำเภออื่น ๆ หรือชุมชนอื่น ๆ ต่อไป

2.โจทย์วิจัย (Research Question)

ประชาชนชาว ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้อย่างไรบ้าง

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1.เพื่อศึกษาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชน ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

2.เพื่อศึกษาการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตของประชาชน ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี

4. **สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)**

ประชาชนตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความสัมพันธ์กับการนำผลหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตแตกต่างกัน

5. **ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย (Expected Result & Application)**

5.1 ผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาให้เกิดประโยชน์บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

5.2 นำผลจากการศึกษาไปประยุกต์ใช้กับประชาชนในตำบลอื่น ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี

5.3 ผลการศึกษา ข้อเสนอแนะ สามารถใช้วางแนวทางในการพัฒนา ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง

5.4 นำผลการวิจัยเผยแพร่และประชาสัมพันธ์สู่กลุ่มเป้าหมายและสาธารณชนอื่น ๆ

5.5 นำผลการวิจัยเขียน “บทความวิจัย” ลงตีพิมพ์ในวารสารของมหาวิทยาลัย

6. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ประชาชน ตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 615 ครัวเรือน จึงได้ใช้เทคนิคและวิธีการเลือกตัวอย่าง ใช้ตัวอย่างการสุ่มอย่างแบบ Stratified Random Sampling เป็นจำนวนทั้งสิ้น 242 ครัวเรือน ซึ่งมีขั้นตอนของการสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยเลือกตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เป็นพื้นที่ดำเนินการวิจัย

2) ผู้วิจัยได้แบ่งหมู่บ้านตำบลปากทะเล ออกเป็น 4 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านดอนมะขามย่างเนื้อ หมู่ที่ 2 บ้านปากทะเลนอก หมู่ที่ 3 บ้านปากทะเลใน และหมู่ที่ 4 บ้านบางอินทร์พัฒนา

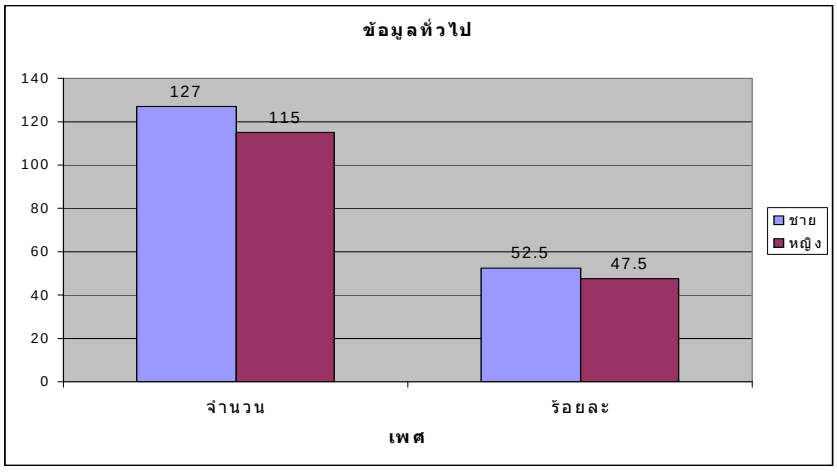
3) ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้แก่แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามกรอบแนวความคิดและการนิยาม

ปฏิบัติการเพื่อตอบโจทย์วิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผ่านการตรวจคุณภาพของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน แล้ว และได้นำไป Try – out กับกลุ่มประชาชนที่มีคุณลักษณะคล้ายกัน จำนวน 30 คน แล้วให้หา Reliability ได้แก่ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา = 0.94 ได้สอบถามประชาชนที่เป็นตัวอย่าง ได้แบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 242 ตัวอย่าง และได้นำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ เพื่อคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ χ^2- test เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

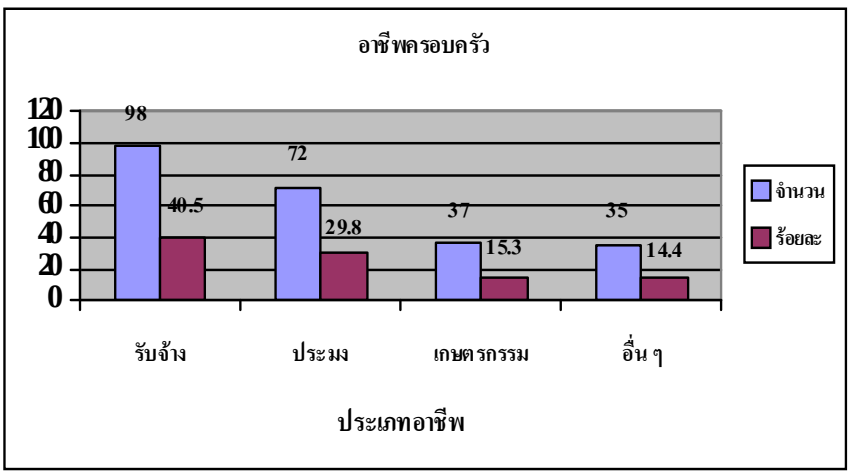
7. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของประชาชนตำบลปากทะเล อำเภอบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

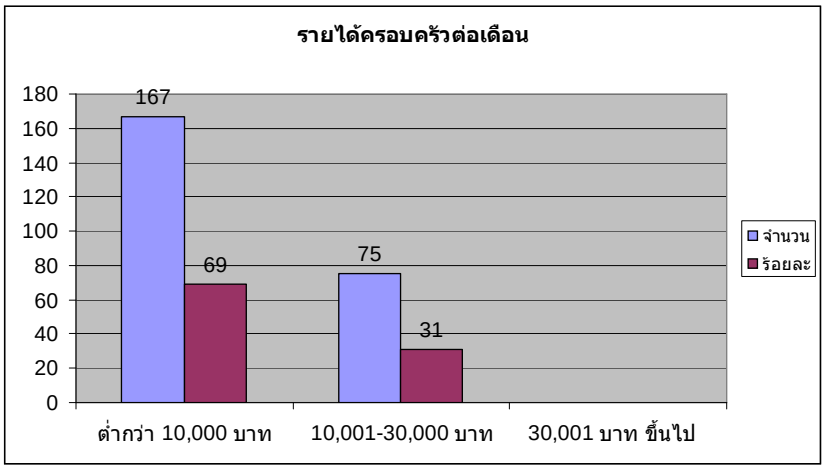
7.1ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.5 อายุ 21 – 40 ปี ร้อยละ 48.3 รองลงมา อายุ 41 – 60 ปี ร้อยละ 27.7 มีอายุเฉลี่ย ($\bar{x}$) = 39.6 ปี อายุต่ำสุด 14 ปี สูงสุด 84 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 51.7 รองลงมามัธยมศึกษา/ปวช. ร้อยละ 36.8 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 40.5 รองลงมาอาชีพประมง ร้อยละ 29.8 รายได้ครอบครัวต่อเดือน ต่ำกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 69.0 รองลงมา 10,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 31.0 ปรากฏดังแผนภูมิ ต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงร้อยละของเพศที่ตอบแบบสอบถาม

แผนภูมิที่ 2 แสดงร้อยละอาชีพครอบครัวของผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

แผนภูมิที่ 3 แสดงร้อยละรายได้ครอบครัวต่อเดือน

7.2 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงทำให้สามารถพึ่งตนเองได้ รองลงมาเศรษฐกิจพอเพียงต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่นตอบถูก ร้อยละ 97.5 และตอบผิดร้อยละ 2.5 และเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องการเดินสายกลางตอบถูก ร้อยละ 88.0 ตอบผิดร้อยละ 12.0 เศรษฐกิจพอเพียงในหลวงตรัสไว้เมื่อ พ.ศ. 2516 ตอบผิด ร้อยละ 65.3 ตอบถูกร้อยละ 34.7 รองลงมาเศรษฐกิจพอเพียงใช้ดีกับคนยากจนตอบถูก ร้อยละ 64.9 ตอบผิดร้อยละ 35.1

7.3 ผลการวิจัย การประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของประชาชน พบว่าประชนชนมีการยึดหลักประชาธิปไตย ร้อยละ 96.3 ส่วนที่ไม่ทำ ร้อยละ 3.7 รองลงมาการสร้างครอบครัวให้อบอุ่น ร้อยละ 95.9 ไม่ทำ ร้อยละ 4.1 มีการสร้างวินัยในการออมร้อยละ 94.2 ส่วนที่ไม่ทำ ร้อยละ 5.8 ลดการกู้ยืม ร้อยละ 93.8 ไม่ทำร้อยละ 6.2 และลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ร้อยละ 90.9 ส่วนไม่ทำ 9.1

7.4 ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ รายได้ครอบครัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยที่เหลือ ได้แก่ สถานภาพในครัวเรือน เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจ ผลการทดสอบสมมติฐาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ครอบครัวต่อเดือนกับระดับพฤติกรรมการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของประชาชน

รายได้ครอบครัวต่อเดือน	**ระดับพฤติกรรม**			**รวม**
	น้อย	**ปานกลาง**	**มาก**	
ต่ำกว่า 10,000 บาท	52 (31.1)	74 (43.3)	41 (24.6)	167 (100.0)
10,000 – 30,000 บาทขึ้นไป	10 (13.3)	35 (46.7)	30 (40.0)	75 (100.0)

X^2 = 10.678, df = 2, p = 0.00

จากตารางที่ 1 พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ = 0.05 นั่นคือ รายได้มีผลต่อระดับพฤติกรรมการประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของประชาชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้ ความเข้าใจ กับพฤติกรรมการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิตของประชาชน

	$\bar{x}$	R	p
ความรู้ ความเข้าใจ	1.66	.046	.48
พฤติกรรมการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1.09		

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่มีความรู้ ความเข้าใจ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประยุกต์หลักปรัชญาพอเพียงในการดำรงชีวิต

7.5 ประชาชน ตำบลปากทะเล ให้ข้อเสนอแนะในการนำผลหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตไว้ อันดับที่ 1 อยู่ร่วมกันอย่างเอื้ออาทร อยู่อย่างพอเพียง มีเท่ากัน ร้อยละ 17.2 อันดับ 2 ทำประโยชน์ส่วนรวมให้มากขึ้น ปลูกทุกอย่างที่กินใช้ทุกอย่างที่ทำ มีเท่ากันร้อยละ 13.7 ส่วนอันดับ 3 การสร้างวินัยในการออม ร้อยละ 10.3

8. สรุปผลการวิจัย

8.1 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ถูกต้อง คือ เศรษฐกิจพอเพียงทำให้สามารถพึ่งตนเองได้ ตอบถูกร้อยละ 98.8 รองลงมาเศรษฐกิจพอเพียงต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่นมีร้อยละ 97.5 และเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเดินทางสายกลางร้อยละ 88.0 และเศรษฐกิจพอเพียงนี้ในหลวงตรัสไว้เมื่อ พ.ศ.2516 ที่ตอบถูกต้องมีร้อยละ 34.7

8.2 ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีการประยุกต์ปรัชญาหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต คือ ประชาชนมีการยึดหลักประชาธิปไตยมีร้อยละ 96.3 รองลงมาการสร้างความอบอุ่นให้กับครอบครัวมีร้อยละ 95.9 และมีการสร้างวินัยในการออมส่วนลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือยที่มีการปฏิบัติในชีวิตประจำวันของประชาชนมีร้อยละ 90.9

8.3 ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ครอบครัวต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ ส่วนปัจจัยที่เหลือ ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และสถานภาพในครอบครัว รวมทั้งความรู้ความเข้าใจไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตของประชาชน

9. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีข้อค้นพบ (Fact Finding) ที่มีคุณค่าทางวิชาการจึงนำมาอภิปรายผลตามหลักตรรกวิทยาและแนวคิดทฤษฎีรวมทั้งผลงานวิจัย ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1.ผลการวิจัยพบว่าประชาชนตำบลปากทะเลมีความรู้ ความเข้าใจ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ที่ถูกต้องได้แก่ข้อที่ 1 คือ เศรษฐกิจพอเพียง ทำให้สามารถพึ่งตนเองได้ร้อยละ 98.8 และข้อที่ 4 คือ เศรษฐกิจพอเพียง ต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีร้อยละ 97.5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนตำบลปากทะเลได้รับข้อมูลข่าวสารทั้งจากวิทยุ โทรทัศน์ เจ้าหน้าที่รัฐบาล และเพื่อนบ้านด้วยกัน แล้วจดจำได้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของบลูม (Bloom et al.,1971) ได้ให้แนวความคิดเกี่ยวกับความรู้ไว้ว่า ความรู้ (Knowledge) ซึ่งจัดได้เป็นอันดับแรก เป็นส่วนหนึ่งของพุทธิลักษณะ (Cognitive Domain) ที่ใช้ความสามารถทางสติปัญญาอยู่ในขั้นต่ำ แต่จำเป็นจะต้องมีมาก่อนการเรียนรู้ในขั้นต่อไป ลำดับต่อไปคือ ความเข้าใจในเรื่องใดนั้น จำเป็นจะต้องมีความรู้เบื้องต้นในเรื่องนั้น ๆ ก่อน มิฉะนั้นก็ไม่สามารถทำความเข้าใจเรื่องนั้น ๆ ได้ ลำดับต่อไปซึ่งได้แก่ การนำไปใช้การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผลและความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ก่อน และสอดคล้องกับแนวคิดของประภาเพ็ญ สุวรรณ (2536 : 16) ได้ให้ความหมายความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจจะโดยการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยินก็จำได้ ความรู้ในขั้นนี้ ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมายข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎ โครงสร้าง วิธีการแก้ปัญหา และมาตรฐานและสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมเศียร จันทร์หล้า (2544) ได้ศึกษา บทบาทของชุมชนในการจัดการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงดาว จังหวัดพะเยาพบว่า ประชากรในชุมชนมีความเห็นว่าโครงการเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางที่

สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชุมชนได้ ชุมชนมีความเป็นอิสระในการจัดโครงการจากภาครัฐ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลหรือภาครัฐได้นำนโยบายมาเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมโดยให้ชุมชนเป็นผู้คิด ผู้ทำเอง ผลสำเร็จของผลงานจึงเกิดจากชุมชน และปัจจัยส่วนบุคคลทำให้เกิดความแตกต่างในความเป็นอิสระในการจัดโครงการเศรษฐกิจแบบพอเพียง คือ อาชีพ รายได้ เพศ และระดับการศึกษา

2. ผลการวิจัยพบว่า ประชนชนมีการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำรงชีวิต ดังนี้ ข้อ 1 คือ ยึดหลักประชาธิปไตย ร้อยละ 96.3 ส่วนที่ไม่ทำมีร้อยละ 3.7 ข้อ 3 คือ การทำบัญชีรับจ่าย ที่ทำมีร้อยละ 54.5 ส่วนที่ไม่ทำมี ร้อยละ 45.5 ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าประชาชนตำบลปากทะเล เป็นชุมชนที่เข้มแข็ง มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องว่าเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึงอะไร ตลอดจนเห็นประโยชน์จากการที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับตนเอง ทั้งในชีวิตประจำวันและการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรินทร์ ชัยวิสิทธิ์ (2545) ได้ศึกษาการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเสริมค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนและชุมชนด้วยโครงงานอาชีพ เพื่อศึกษาผลการวิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาและติดตามการสร้างเสริมค่านิยมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงให้นักเรียนทำโครงงานอาชีพที่ชุมชนมีส่วนร่วมและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนและชุมชนในการดำเนินโครงงานอาชีพที่ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ของโรงเรียนแม่เจดีย์วิทยาคม อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ผลการวิจัยพบว่า ในการทำโครงงานอาชีพของนักเรียนนั้นยังมีการใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย ใช้วัสดุอุปกรณ์ไม่คุ้มค่า ไม่ประหยัดและใช้อย่างสิ้นเปลือง รวมทั้งยังไม่มีการแลกเปลี่ยนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ เครื่องมือและความรู้ต่าง ๆ แก่กัน หลังจากที่นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงแล้ว ได้นำไปประยุกต์ใช้ในโครงงานปรากฏว่า นักเรียนมีการใช้จ่ายในโรงเรียนอย่างประหยัด มีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างคุ้มค่า มีการแลกเปลี่ยนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และความรู้ต่าง ๆ นำเศษสิ่งเหลือใช้ในโครงการมาใช้ประโยชน์ ปรึกษากับคนในครอบครัวและภูมิปัญญาท้องถิ่นมากขึ้น โดยทุกคนในครอบครัวให้ความร่วมมือสนับสนุน ส่วนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนและครูผู้สอนเป็นไปในทางบวก และความคิดเห็นของชุมชนที่มีต่อการทำโครงงานอาชีพของนักเรียนก็เป็นทางบวกเช่นเดียวกัน

3. ผลการทดสอบสมมติฐานวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ รายได้ครอบครัวต่อเดือนมีผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตของประชาชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ สถานภาพภายในครอบครัว เพศ อายุ การศึกษา และอาชีพ ไม่มีผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีพได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับความพอเพียงของแต่บุคคลไม่เท่ากัน ดังนั้นต้องสร้างจิตสำนึกที่ตระหนักถึงความสุขที่เกิดจากความพอใจในชีวิตอย่างพอดี และรู้จักพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประทีป พรมสิทธิ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง”พบว่า แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเชิงปรัชญาตั้งอยู่บน 3 ทฤษฎี คือ ประสบการณ์นิยม ปฏิบัตินิยม และธรรมชาตินิยม หลักเศรษฐกิจพอเพียงให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาจากภายในสู่ภายนอกที่มุ่งเอาชนะกิเลสที่มีอยู่ในจิตใจ คือ ความโลภ ความโกรธ ความหลง เน้นการมีปัญญารู้เท่าทันในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและเป็นการพัฒนาตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อมด้วยความสมดุล เมื่อศึกษาแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

อย่างถ่องแท้แล้ว สามารถประยุกต์ใช้กับสังคม ชุมชนอื่น ๆ ได้ ไม่ใช่แต่สังคมเกษตรกรรมเท่านั้น สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ตนเองและสังคมได้ด้วยความมีสติและปัญญา

10. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบและการอภิปรายผลดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยจึงนำผลการวิจัยมากำหนดเป็นข้อเสนอแนะไว้เป็น 3 ระดับ ดังต่อไปนี้

10.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงทำให้สามารถพึ่งตนเองได้ ตอบถูกร้อยละ 98.8 ตอบผิดร้อยละ 1.2 รองลงมาเศรษฐกิจพอเพียงต้องไม่เบียดเบียนผู้อื่น ตอบถูกร้อยละ 97.5 ตอบผิดร้อยละ 2.5 เศรษฐกิจเป็นเรื่องการเดินสายกลางตอบถูก ร้อยละ 88.0 ตอบผิดร้อยละ 12.0 จึงมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายหรือยุทธศาสตร์ของจังหวัดในการเผยแพร่ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้ประชาชนได้รับความรู้และความเข้าใจมากยิ่งขึ้นเพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีการสร้างครอบครัวให้อบอุ่น อีกทั้งเป็นตัวอย่างให้ชุมชนอื่นได้

10.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีการยึดหลักประชาธิปไตย ร้อยละ 96.3 การสร้างครอบครัวให้อบอุ่น ร้อยละ 95.9 มีการสร้างวินัยในการออมร้อยละ 94.2 ลดการกู้ยืม ร้อยละ 93.8 และลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ร้อยละ 90.9 จึงมีข้อเสนอแนะว่าประชาชนในชุมชนตำบลปากทะเลควรมีการรวมกลุ่มเพื่อรวบรวมองค์ความรู้ ที่ชุมชนมีอยู่ แล้วนำความรู้มาใช้และพัฒนาตน และชุมชนของตนเอง เพื่อให้การดำรงชีวิตสามารถอยู่รอดท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทั้งจากภายนอกและภายในที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

10.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

10.3.1 ควรให้ประชาชนมีการจัดสรรค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม มีความพอประมาณในการดำรงชีพตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

10.3.1 ควรให้ประชาชนจัดทำบัญชีรับ – จ่าย เพื่อมิให้เกิดปัญหาหนี้สิน

11. เอกสารอ้างอิง

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง. (2547 ก). การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

_____. (2547 ข). นานาคำถามเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

_____. (2547 ก). รายละเอียด 15 พื้นที่เศรษฐกิจพอเพียง.กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

_____.(2547ง). เศรษฐกิจเพียงคืออะไร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2536). ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.

ประทีป พรมสิทธ์,(2544). การศึกษาวิเคราะห์เชิงปรัชญาเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง (บทคัดย่อ) (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://www.thesis.tiac.or.th (2 พ.ค. 48)

สมศรี จินะวงษ์. (2544). การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ในชุมชนที่ใช้แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียง (บทคัดย่อ). (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา http://www.thesis.tiac.or.th (2 พ.ค.48)

สมเศียร จันทร์หล้า. (2544). บทบาทของชุมชนในการจัดการโครงการเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลฝายกวาง อำเภอเชียงดาว จังหวัดพะเยา. เชียงใหม่: การ
ค้นคว้าแบบอิสระปริญญาโทร, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

Bloom, B.S. (1968) Learning for Mastery Evaluation comment, Center for the study of Evaluation of Instruction Program. Los Angeles: University of California.

12. คำขอบคุณ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับแนวคิด คำแนะนำ คำปรึกษา และข้อเสนอแนะตลอดจนการตรวจแก้ไข ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ธเนศ ต่วนชะเอม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัยทิพย์ สาชลวิจารณ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ธีระวิทยเลิศ วิทยากรโครงการนักวิจัยหน้าใหม่ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี คณะกรรมการโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย และเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ที่มีส่วนร่วมให้ผู้วิจัยได้เข้าร่วมโครงการนี้ และทำงานวิจัยสำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหมาย คุณวิโรจน์ ศรีนาค นายกเทศมนตรีตำบลปากทะเล คณะผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนาะ กลิ่นงาม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัญชนา พานิช และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมาลี งามสมบัติ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านที่กล่าวนามมาแล้ว สำหรับคุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดามารดา และบูรพคณาจารย์